

ARMEN OVIDIU DIMA

AM 11 ANI. SĂ VĂ POVESTESC PRIMUL RĂZBOI MONDIAL...

Ilustrații și postfață de
VALENTIN TĂNASE

Prefață de
DR. ERNEST OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU,
Directorul Muzeului Național de Istorie a României



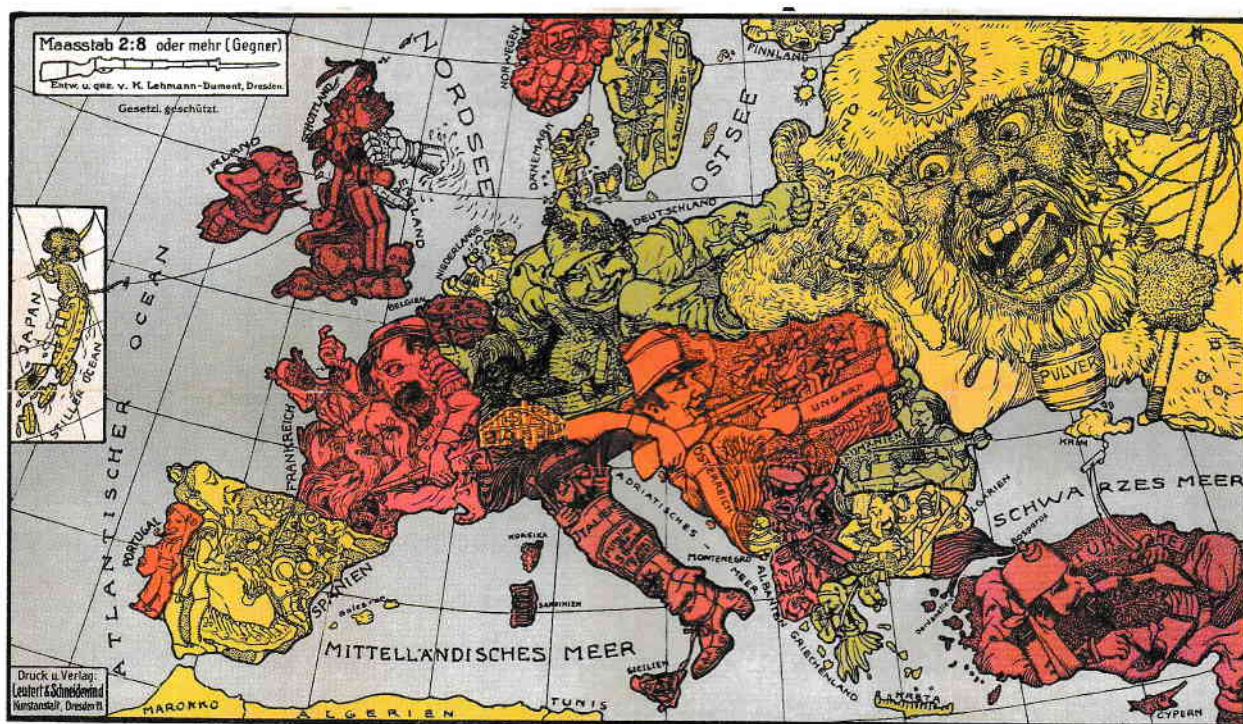


CAPITOLUL UNU

Scânteia războiului

Primul Război Mondial a început pe 28 iulie 1914 și s-a încheiat pe 11 noiembrie 1918.

Războiul a început după asasinarea arhiducelui Franz Ferdinand al Austriei, alături de soția sa, în iunie 1914, la Sarajevo, de un tânăr sârb.



O hartă umoristică a Europei în anul 1914, publicată în presa vremii, care ilustrează conflictele pe cale să izbucnească între națiunile bătrânului continent



Carol I (1839–1914) – Domnitor și rege al României în anii 1866–1914. Sub domnia sa a fost câștigată independența de stat a țării. România a fost proclamată regat și a intrat în rândul națiunilor civilizate și respectate ale Europei.

Kaiserul Germaniei, Wilhelm al II-lea, care era prieten cu arhiducele asasinat, dorea ca Austria să pedepsească Serbia pentru această crimă și a promis sprijinul trupelor germane.

La o lună după acest eveniment, armata austro-ungară ocupă Serbia, o țară mică, de origine slavă, aliată cu Rusia, care avea să o ajute. După ce Rusia declară război Austriei se deschide un front în nordul Europei.

Apoi, Franța, care avea mai multe colonii și era o țară dezvoltată, declară război Germaniei.

Se formează astfel două tabere: *Puterile Centrale*, din care făceau parte Germania, Turcia, Austro-Ungaria, Bulgaria, și *Antanta*, care cuprindea Anglia, Franța, Rusia, Italia, Serbia, Japonia și, mai târziu, România.

Declanșarea războiului găsește țara noastră într-o situație extrem de complexă. Situată între cele două tabere, avea puține șanse să își atingă obiectivul unității naționale.

Liderii politici ai vremii se găseau pe poziții antagonice. Toată lumea înțelegea că unirea românilor nu va fi posibilă fără participarea noastră la război, ceea ce ar fi însemnat un tribut de sânge.

Pentru luarea unei decizii a fost convocat Consiliul de Coroană la Sinaia, în ziua de 3 august 1914. La el au participat, alături de regele Carol I și prințul moștenitor, Ferdinand, toți ceilalți lideri politici ai vremii.

La sfârșit s-a stabilit ca țara noastră să rămână neutră, cel puțin pentru moment.

Răgazul oferit de această soluție temporară a fost folosit de Guvernul Ion I.C. Brătianu pentru pregătirea condițiilor economice, militare și diplomatice ale intrării în război.

Contextul politic și mai ales militar nefavorabil țărilor Antantei, din vara anului 1916, a dus la creșterea presiunilor Franței pentru ca țara noastră să intre în război. La acestea se adaugă și o serie de concesii din partea Rusiei, astfel că luna august marchează finalul tratatelor pentru România. În aceste condiții, la 17 august 1916, se încheie Convenția politică și militară dintre România și Antanta.

Puterile semnatare garantau integritatea teritorială a României și îi recunoșteau drepturile asupra teritoriilor locuite de români din Austro-Ungaria.

Un rol important l-au avut regele Ferdinand și regina Maria.

Deși inițial România se orientase spre o alianță cu Germania, în anii de început ai războiului, regele Ferdinand a fost susținător al apropierii de țările Antantei. El a văzut prin aceasta cea mai bună soluție pentru realizarea unității naționale visată de români.

Regele Ferdinand, în mod repetat, a susținut deciziile guvernului privind semnarea tratatului cu Antanta. Tot regele a fost cel care a decretat mobilizarea armatei și a lansat o Proclamație către toți românii.

După campania militară nefavorabilă din anul 1916, regele a avut o contribuție majoră la pregătirea campaniei victorioase din 1917. El a anunțat realizarea Reformei Agrare, ceea ce a dus la ridicarea moralului și la creșterea



Ferdinand I (1865–1927) – Rege al României în anii 1914–1927. A fost suveranul care a decis intrarea țării în Primul Război Mondial de partea Antantei, împotriva țării sale de origine, pentru a respecta idealurile naționale ale României. A fost regele în timpul căruia s-a împlinit și a fost recunoscută Marea Unire și reîntregirea națională, câștigându-și cu îndreptățire supranumele de „Ferdinand Întregitorul”.



Maria (1875–1938) – *Regină a României în anii 1914–1927. A fost regina care s-a implicat activ în acțiunile Primului Război Mondial, fiind supranumită „Mama răniților”. A participat și la negocierile de pace postbelice, susținând cauza României.*

motivării soldaților, în majoritate fii de țărani. El a adresat două proclamații către soldații români, în care le promitea pământ și drept la vot la sfârșitul războiului.

În aceste momente foarte dificile pentru armata română și pentru întreaga țară, regina Maria s-a aflat în permanență printre soldații de pe front, încurajându-i și fiindu-le mereu sprijin. Așa a ajuns să fie numită și „Regina răniților”. Ea a stat alături de soldații români și de personalul medical în cele mai grele momente, fără a se teme de epidemia de tifos.

Rolul reginei Maria a fost important și după încheierea Primului Război Mondial, în cadrul tratatelor de pace. În anul 1919, regina Maria va pleca într-o misiune la Paris și Londra. Această

vizită a avut un efect pozitiv, ajutându-l pe prim-ministrul de atunci, Ion I.C. Brătianu în negocierile purtate cu marile puteri asupra problemelor României.

Bătălia de la Marna (1915) s-a purtat pe teritoriul francez, între Franța și Germania, și s-a terminat cu înfrângerea Franței.

Apoi, Statele Unite ale Americii au intrat în război de partea Antantei.

În 1915, țările care luptau pe Frontul de Vest au adoptat o poziție defensivă. În același timp, pe Frontul de Est, luptele au continuat între Austro-Ungaria și Germania, pe de-o parte, și Rusia, pe de altă parte.

Principalele lupte s-au purtat în zona Galiția.

Tot în 1915, Italia intră în război de partea Antantei.

La începutul anului 1916, se reiau luptele pe Frontul de Vest între Germania și Franța, acestea culminând cu bătălia de la Verdun.

